

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

**Zvláštní škola a pomocná škola, Veselí nad Moravou,
Kollárova 1045**

Kollárova 1045, 698 01 Veselí nad Moravou

Identifikátor školy: 600 025 471

Zřizovatel: Školský úřad Hodonín, Jilemnického 2, 695 03 Hodonín

Školský úřad Hodonín, Jilemnického 2, 695 03 Hodonín

Termín konání inspekce: 3. – 6. dubna 2000

Čj.	122 206/00-11135
Signatura	k17zt202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola zajišťuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podle vzdělávacího programu pro zvláštní a pomocnou školu. Podle programu zvláštní školy bylo v době inspekce vzděláváno 108 žáků v 9 třídách všech ročníků. V pěti třídách byli zařazeni žáci dvou ročníků. Podle programu pomocné školy bylo vzděláváno celkem 14 žáků ve dvou třídách. Jedna z nich je organizovaná jako přípravný stupeň pomocné školy, jsou v ní zařazeni žáci s těžkým kombinovaným postižením. Škola je umístěna v účelově a velmi pěkně zrekonstruované budově. Třída přípravného stupně pomocné školy je ve speciální mateřské škole v těsném sousedství.

Protože inspekční činnost byla ve vztahu ke kvalitě vzdělávání provedena na všech stupních zvláštní školy (ZvŠ) a jednotlivé sledované jevy jako je plánování a příprava výuky, její podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace si byly velmi podobné a výrazným způsobem se od sebe navzájem nelišily, je kvalita těchto sledovaných jevů ve všeobecně vzdělávacích a naukových předmětech zhodnocena souhrnně za všechny tři stupně ZvŠ. Výuka předmětu pracovního vyučování vzhledem k jeho významu při přípravě žáků pro společenské uplatnění je zhodnocena ve vztahu ke sledovaným jevům samostatně. Rovněž i výchovně vzdělávací činnost na pomocné škole (PŠ) a kvalita řízení je předmětem samostatného hodnocení.

Vzdělávání ve třídách zvláštní školy

Plánování a příprava

Výuka na všech třech stupních ZvŠ je prováděna podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídala schválenému učebnímu plánu ve všech ročnících. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě, mezi ročníky je zajištěna kontinuita výuky. Žáci mají možnost zapojit se do pravidelně organizované zájmové činnosti. Na škole pracují zájmové kroužky (literární, ruční práce a vaření, počítače, výtvarný, přírodovědný, sportovní a pěvecký), které vedou jednotliví vyučující. Plánování je pojato celistvě. Tematické plány mají učitelé zpracované pro každý předmět a ročník. Kvalita jejich zpracování je dobrá. Bezprostřední příprava učitelů na výuku je v souladu s požadavky osnov. Zaměřuje se však spíše na kognitivní rozvoj a málo zohledňuje potřeby žáků z hlediska jejich celkového psychomotorického rozvoje. Všichni učitelé jsou velmi dobře informováni o svých žácích. Tyto informace však dostatečně nevyužívají pro diferenciaci dílčích výukových cílů.

Plánování a příprava výuky probíhá na dobré úrovni.

Podmínky výuky

Všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze vychovatelka ve školní družině má pedagogické vzdělání bez speciální pedagogiky. Z hlediska těchto podmínek je personální oblast zabezpečení výuky optimální. Škola má vynikající prostorové podmínky, je moderně vybavena velmi praktickým a funkčním školním nábytkem. Ve třídách a na chodbách jsou demonstrovány výtvarné práce žáků. Jednotlivé třídy, odborné pracovny, a speciální třídy pro pracovní vyučování, školní knihovna i všechny ostatní prostory působí příjemným estetickým dojmem, jsou udržovány v příkladné čistotě. Odborná učebna pro hudební výchovu svým prostředím umožňuje žákům intenzivnější hudební vnímání a zážitky. Prostorové podmínky vyhovují jak žákům, tak učitelům, příznivým způsobem ovlivňují kvalitu výchovně vzdělávací práce. Učebních pomůcek pro výuku je však méně a v průběhu inspekce byly použity jen sporadicky. Chybí především manipulační pomůcky, demonstrační tabule atd.

Většinou bylo využito jen pomůcek mnemotechnických. Velmi dobře je škola vybavena didaktickou technikou, pomůckami pro pracovní vyučování, příkladně pro výtvarnou a hudební výchovu. Stejně i odborná knihovna pro pedagogy. Podmínky pro odpočinek žáků jsou velmi dobré. Relaxační kouty jsou téměř ve všech třídách, při výuce byly v průběhu inspekce využívány jen málo.

Tuto oblast hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou. Rezervy zůstávají v účelném využívání učebních pomůcek.

Organizace, formy a metody výuky

V předmětech naukového charakteru převládal u většiny učitelů frontální způsob práce. Pouze ojediněle učitelé využívali metody aktivního učení. Stejně i kooperativní učení nebylo téměř využíváno. Většinou byli žáci instruováni a pracovali přesně podle pokynů učitelů. Vyučovací čas tak ve většině hospitovaných hodin nebyl efektivně využíván ve smyslu rozvoje samostatného myšlení žáků, ke schopnosti aplikovat učivo a samostatně se rozhodovat. Malá konkretizace učiva, nedostatek příležitostí k vlastním činnostem žáků, i nedostatečné střídání metod vedly k převážně statickému průběhu výuky. Především u žáků nižších tříd se tato skutečnost projevila neschopností udržet si pozornost a neklidem. Navíc byly třídy co do počtu žáků předimenzovány a pouze ojediněle učitelé zadávali diferencované úkoly.

Vyučovací hodiny vedené netradičním způsobem s převahou aktivního učení byly vynikající a velmi dobré. Avšak vzhledem k převládajícímu frontálnímu stylu práce vyučujících ve většině sledovaných hodin je celkově tato oblast hodnocena jako dobrá.

Motivace a hodnocení

Při výuce byla velmi málo využívána motivace záměrná, tzv. vstupní. Účinněji se vyučujícím dařilo využívat motivaci v průběhu vyučovacích hodin. Při individuálním řešení úkolů většina vyučujících vhodnými způsoby žáky podporovala a pomáhala jim. Hodnocení výkonů žáků bylo prováděno bezprostředně, bylo pozitivní. Nebylo však využíváno pro rozvoj sebehodnocení žáků. Zkoušení a opakování, zaměřené většinou na pamětní zvládnutí učiva, bylo jen ojediněle využíváno k prověření chápání souvislostí a schopnosti znalosti aplikovat.

Tuto oblast hodnotíme celkově jako dobrou.

Interakce a komunikace

Vzhledem k charakteru organizace výuky a převládajícím metodám a formám práce byly příležitosti pro rozvoj komunikace a posilování pozitivních vztahů mezi žáky vytvářeny jen málo. Pravidla pro plnění stanovených povinností a úkolů žáci respektovali. Vzhledem k charakteru postižení některých žáků byla však příliš úzce vymezená a náročná. V hospitovaných hodinách pak nastávali situace, kdy žáci nebyli schopni tato pravidla plnit a reagovali podrážděností až negativismem. Učitelům se sice ojediněle, ale přesto, nedařilo tyto situace zvládat profesionálně. Posilování komunikativních dovedností žáků bylo založeno spíše jen na systému očekávání odpovědi na položenou otázku. Žáci nedostávali mnoho příležitostí pro zahajování komunikace, vyjadřování vlastního názoru. Prostor pro diskusi jim byl poskytnut ponejvíce v občanské výchově a dějepisu, v ostatních předmětech málo. Formy a metody práce posilující sociální vztahy mezi žáky byly uplatněny také ojediněle. Kvalita verbální komunikace pedagogů byla snižována častým užíváním dialektu a slangových výrazů. I přes tato zjištění jsou žáci na způsob práce učitelů zvyklí. K učitelům se žáci chovali velmi slušně a zdvořile. Ti měli přirozenou autoritu a žáci k nim měli důvěru.

Úroveň interakce a komunikace byla na průměrné úrovni.

Pracovní vyučování

Plánování je v pracovním vyučování (PV) věnována dostatečná pozornost. Učivo je rozšířeno i o práce keramické se zaměřením na estetické ztvárnění přírodního materiálu v praktických i uměleckých výrobcích. V dílenských pracích se nejstarší žáci spolupodílejí na dokončovacích pracích při zařizování dílen. Návaznost učiva je promyšlená, zajišťuje systematické vytváření manuálních dovedností chlapců i dívek. Především u starších žáků je bezprostřední příprava výuky na vynikající úrovni. Je zaměřena nejen na cíle, ale i na prostředky a metody jejich dosažení. Ve třídách mladších žáků nebyly cíle vždy stanoveny přiměřeně schopnostem a možnostem žáků, zvolený výrobek v některých případech neodpovídal dovednostem žáků. Škola využívá maximální časové dotace pro výuku pracovního vyučování i v devátém ročníku.

Vynikající podmínky, které dávají odborné učebny pro šití, vaření i dílenské práce jsou velmi dobře a účelně využity. Keramická dílna je nadstandardně a účelně zařízená a vybavená, příznivým až profilujícím způsobem ovlivňuje kvalitu výuky. Přilehlé kabinety slouží jako sklad materiálu a zázemí pro učitele. Všechny odborné učebny mají velmi dobře zařízená pracovní místa a jsou vybaveny nářadím, náčiním i potřebnými přístroji. Pro práce na pozemku škola využívá nedalekou zahradu a školní dvůr. Tato složka PV není však pro školu profilující.

Organizace výuky PV umožňuje specializaci pedagogů na jednotlivé složky. Od šestého ročníku je výuka PV realizována ve vícehodinových blocích a to většinou dvěma pedagogy. Žáci jsou děleni do skupin dívek a chlapců. I přes vysoké počty ve skupinách se vyučujícím dařilo u starších žáků výuku zorganizovat tak, aby každý z nich pracoval dle svých schopností a dovedností. Průběžnou podporou a pomocí, zpětnou vazbou i opakovanou motivací taktně a systematicky rozvíjeli sebevědomí žáků, posilovali jejich volní vlastnosti a dávali tak žákům zažít pocit úspěchu. V keramických pracích vyučující cíleně rozvíjela sebehodnocení žáků, vnímání a vztah k estetickým hodnotám. V nižších třídách při výuce PV nebyla situace vždy tak optimální. Vyučování probíhalo většinou ve třídách, vnitřní diferenciací byla uplatněna pouze formou respektování osobního tempa žáků.

Žáci byli v PV velmi dobře motivováni. Učitelé citlivě podporovali jejich vlastní činnosti, pomáhali jim úspěšně zpracovat vlastní výrobek. Výrobky mladších žáků zdobily třídy i chodby školy a zpříjemňovali všem prostředí. Účastí na výstavách soutěžích i dlouhodobou spoluprací žáků na některých pracích, souvisejících se zařizováním nové školy, vyučující pracovního vyučování nemalou měrou přispívají k rozvoji sebevědomí žáků, k vytváření pocitu sounáležitosti se školou, a tím i k vytváření dobrého vztahu k ostatní školní práci. V rámci výuky PV vyučující vyšších ročníků velmi vhodně využívali skupinovou práci a práci ve dvojicích. Podporovali a rozvíjeli spontánní situace pro rozhovory a diskuse. Průběžným hodnocením pracovních postupů a citlivou korekcí vedli žáky k sebekontrolě a sebehodnocení. Během pracovního vyučování pracovali žáci se zájmem a soustředili se na dané činnosti.

Podmínky pro výuku pracovního vyučování jsou ve škole na vynikající úrovni. V ostatních oblastech je výuka pracovního vyučování hodnocena jako velmi dobrá, výrazně lepší je kvalita výuky pracovního vyučování ve vyšších ročnících.

Celkově je úroveň výuky PV hodnocena jako velmi dobrá.

V celkovém souhrnu je kvalita výuky ve třídách zvláštní školy hodnocena jako dobrá.

Vzdělávání ve třídách pomocné školy

Přípravný stupeň a třída pomocné školy

Plánování a příprava na výuku vychází ze Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j 24 035/97-22. Ve třídě přípravného stupně jsou pro žáky zpracovávány individuální plány. Při stanovování základních cílů rozvoje žáka důsledně vycházejí z jeho možností a schopností. Denní příprava vzhledem k vysokému stupni a charakteru postižení žáků respektuje a zohledňuje jejich aktuální stav a kondici. Plánované činnosti směřují ke stimulaci žáků a posilování vzájemných vztahů. Pro výuku ve třídě pomocné školy je učivo zpracováno formou tematických plánů, které důsledně vychází z platného vzdělávacího programu. Diferenciace úkolů, které respektují druh a rozsah postižení i aktuální stav žáků, je prováděna až při přípravě konkrétních úkolů pro daný den. Dlouhodobé individuální vzdělávací plány zpracovávány nejsou, přesto, že by vzhledem k širokému spektru postižení zařazených žáků byly z hlediska jejich osobnostního rozvoje vhodnější.

Vyučující v obou třídách jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Ve třídě přípravného stupně pracuje po celou dobu provozu jako druhý pedagog zdravotní sestra, která je zaměstnancem Charity Veselí nad Moravou. Její kvalifikace přispívá ke zkvalitnění vzdělávání a péče o žáky této třídy, kteří mají kombinované postižení. Ve třídě pomocné školy jsou zařazeni žáci všech stupňů pomocné školy. Pro zvýšení možnosti individuálního přístupu k žákům pracuje v části výuky (zejména při výchovách) ve třídě souběžně s učitelkou vychovatelka školní družiny. Vzhledem k vysokým nárokům na přípravu a organizaci výuky by tato spolupráce byla vhodná trvale. Třída PŠ je umístěna v budově ZvŠ a prostorové podmínky jsou shodně hodnoceny jako vynikající. Manipulačních pomůcek pro práci žáků má třída dostatek a jsou běžně využívány. Menší pozornost je věnována zařazování vhodné relaxace. Přípravný stupeň pomocné školy je umístěn v bezbariérově upravených prostorách sousední speciální mateřské školy. Dostatečně velké a hlavně i vhodně členěné prostory s citlivě voleným vybavením třídy vytváří příjemné a bezpečné prostředí, které významně přispívá ke stimulaci a motivaci žáků. Široká škála pomůcek pro rozvoj smyslového vnímání a motoriky pomáhá pedagogům ovlivňovat i rozumový vývoj žáků. Komplexnost péče doplňuje i poskytovaná rehabilitace. Zajišťuje ji rehabilitační pracovnice speciální mateřské školy. Perspektivně však tato péče není ještě vyřešena z hlediska financování jejich nákladů. I když se ředitel školy řešení této otázky intenzivně věnuje, nemůže ji vyřešit bez spolupráce dalších institucí.

Při výuce ve třídě pomocné školy učitelka uplatňovala vhodné metody a formy práce. Respektovala možnosti, momentální stav a náladu každého z nich. Činnosti probíhaly převážně individuálně. Diferencovaný přístup respektující osobní tempo a schopnosti žáků byl samozřejmostí. Vstupní i průběžná motivace žáků byla převážně omezena na užívání pochvaly a povzbuzení. Vyučující však důsledně hodnotila okamžité výkony žáků, poskytovala jim zpětnou vazbu, oceňovala jejich snahu o pokrok. Malé zkušenosti se vzděláváním žáků tohoto stupně postižení vyučující obou tříd zvládali díky svému osobnímu nasazením. Hledali nové cesty pro stimulaci, motivaci a rozvoj schopností žáků. Zejména v přípravném stupni PŠ se pedagogům dařilo profesionálně zvládat obtížné výukové situace a zachovávat pozitivní vztah k žákům i jejich rodičům. Ve třídách vládla velmi hezká atmosféra, žáci se chovali k sobě navzájem i k pedagogům vstřícně. Měli dostatečný prostor pro komunikaci a podle svých schopností ho přirozeně využívali. Ve třídě přípravného stupně pomocné školy byla úroveň výchovně vzdělávací práce nadprůměrná. Pedagogické pracovnice podřizovaly organizaci výuky i formy a metody práce možnostem a potřebám jednotlivých dětí a plně respektovaly úroveň jejich potřeby. Při společných i individuálních činnostech se je snažily promyšleně a citlivě stimulovat a motivovat. Učily je pracovat podle pokynů a respektovat pravidla chování. Pro každé dítě hledaly vlastní cestu, jak dosáhnout maximálních pokroků a rozvoje

schopností. Vhodnými způsoby vytvářely žákům příležitosti pro rozvoj komunikace. U některých žáků dosahují v této oblasti výrazné pokroky. Při všech činnostech děti povzbuzovaly, chválily a vedly je k vyjadřování vlastní vůle verbální i neverbální cestou. Oceňovaly jejich snahu při činnostech a svým celkovým vystupováním a přístupy k dětem vytvářely vlivné prostředí klidu a bezpečí.

Třídy pomocné školy mají pro svoji činnost výborné podmínky. Promyšleně plánovaná práce, dobrá organizace i velmi dobře volené metody a formy práce jsou ve prospěch zvyšování kompetencí žáků a jejich celkového rozvoje.

Celkově je úroveň kvality výchovně vzdělávací práce na pomocné škole hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Škola má pro výuku žáků vynikající prostorové i personální podmínky. Celkovou kvalitu výuky ve třídách zvláštní školy snižují převažující frontální řízené formy výuky, jednotvárnost využívaných metod a málo promyšlená motivace při výuce naukových a všeobecně vzdělávacích předmětů. Naopak ve třídách pomocné školy a při výuce pracovního vyučování byly respektovány speciální vzdělávací potřeby žáků a cestou pozitivní motivace se dařilo posilovat pozitivní sebehodnocení žáků, jejich sebevědomí i vztah ke vzdělávání. Pozornost je třeba zaměřit na uspokojování potřeby relaxace žáků v průběhu výuky.

Kvalita vzdělávání na škole je celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy každoročně zpracovává analýzu stavu školy v souvislostech speciálních vzdělávacích příležitostí ve Veselí nad Moravou a v okolí. Tuto analýzu využívá pro stanovování stěžejních cílů pro školní rok. Koncepční záměry se netýkají pouze vnitřního života školy, ale soustředí se i na absolventy školy a na děti ve věku povinné školní docházky, kteří z důvodů těžkého postižení doposud vzdělávání nejsou. V ročním plánu jsou podrobněji rozpracovány výchovně vzdělávací cíle i úkoly pro pedagogy a vedení školy. Jeho součástí je plán výchovného poradce a protidrogové prevence.

Plánování školy je promyšlené, dokumenty na sebe navazují a jasně stanovují priority výchovně vzdělávací činnosti školy. Úroveň řízení je v této oblasti velmi dobrá.

Organizování

Organizační uspořádání školy je přehledné a funkční. Kompetence mezi pedagogy jsou jasně stanoveny a také akceptovány. Užší vedení školy tvoří ředitel, jeho zástupce a výchovný poradce. Operativním nástrojem řízení i zdrojem informací jsou každodenní krátké porady učitelů a vedení školy před zahájením výuky. Předmětové komise nemá škola vytvořené, poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Pravidla života školy upravuje vnitřní řád. Jeho součástí je řád školy a provozní řád. Vnitřní řád je dobře srozumitelný pro žáky zvláštní školy, není však využíván pro jejich osobnostní rozvoj. Neorientuje je v pravidlech komunikace s pedagogy. Vymezuje pouze nežádoucí jevy v chování žáka a nespécifikuje hranice pro uplatnění jeho potřeb, názorů a práv. Opomíjí i vzájemný vztah mezi školou a rodiči. Při

organizaci výchovně vzdělávací činnosti (rozdělení dětí do tříd, stavba rozvrhu hodin, rozdělení úvazků) nejsou vždy zohledňovány potřeby žáků, které souvisí s typem a stupněm jejich postižení. Stavba rozvrhu hodin, režim přestávek i organizace začátku výuky přináší zvýšené nároky na pozornost a kázeň žáků. Zařazování předmětů do rozvrhu sice respektuje potřeby žáků a psychohygienické zásady výuky. Méně je však brán ohled na tyto aspekty při začátku výuky, který je z důvodu časového tlaku vypjatý. Učitelé se schází ke svým operativním poradám pět minut před začátkem výuky a žáci zatím čekají v šatnách. Do tříd jsou odváděni svými vyučujícími až po zvonění na začátek první hodiny. Nemají dostatek času pro přípravu na hodinu a zklidnění po cestě do školy a přechodu ze šaten. Především pro žáky s oslabenou nervovou soustavou, s poruchou pozornosti atd. přináší takový začátek výuky neúměrný stres a zátěž. Navíc jsou ve všech třídách do rozvrhu hodin jako první zařazeny matematika nebo český jazyk. Dalším faktorem zvyšujícím náročnost výuky pro žáky i pedagogy jsou počty žáků ve třídách. Většinou jsou při horní hranici povoleného počtu nebo i překročeny. Přidělením úvazků třídním učitelkám třídy pomocné školy a třídy spojeného prvního a druhého ročníku tak, že nevyučují ve své třídě všechny předměty, neumožňuje rozložení výuky do bloků. Z těchto důvodů dochází i k narušování pracovních stereotypů, které jsou důležitým faktorem pro optimalizaci výkonu tím více, čím je mentální postižení hlubší a čím je nervová soustava méně vyzrálá. Na druhé straně ve prospěch zvyšování kvality výuky je opatření, kdy do výuky některých předmětů ve třídě pomocné školy dochází vychovatelka školní družina jako druhý pedagog. Třída přípravného stupně pomocné školy má svůj vlastní režim, který plně respektuje potřeby žáků. Těm je také zajišťována rehabilitační péče.

Vzhledem k velikosti školy je vnitřní informační systém velmi jednoduchý a funkční. Pro veřejnost škola pořádá výstavy prací žáků, vystoupení, zveřejňuje články týkající se konkrétních akcí. Úspěšná je prezentace keramických a dílenských výrobků žáků na "Ekojarmarku", který je každoročně pořádán ve městě. Účastí žáků na soutěžích a kulturních akcích škola udržuje kontakty s ostatními speciálními i základními školami. Pro diagnostiku i průběžnou péči o žáky je využívána spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem. Spolupráce s rodiči je v kompetenci třídních učitelů, ti jsou o škole informováni běžnými způsoby. Každoročně pro ně žáci připravují vánoční představení. O činnosti školy vypovídá výroční zpráva. Výchovný poradce je zaměřen především na profesní orientaci a uplatnění žáků, výchovné problémy řeší společně s třídními učiteli a vedením školy. Prevence drogové závislosti a toxikomanie je zahrnuta do běžné výuky, škola jí vzhledem k vyššímu ohrožení mentálně postižených žáků věnuje náležitou pozornost. Kontrolovaná dokumentace je v souladu s právními normami. Formální nedostatky v jejím vedení byly v průběhu inspekce odstraněny. Používané kulaté úřední razítko neodpovídá předpisům – viz protokol. Ochrana osobních dat je ve škole zajištěna.

Organizace výuky je vzhledem k některým opatřením vedoucím ke zvýšené zátěži především mladších žáků na ještě vyhovující úrovni. Informační systém je funkční a na velmi dobré úrovni, využívané způsoby přenosu informací uvnitř školy jsou velmi efektivní pro oboustranný kontakt mezi vedením školy a pedagogy.

Celková úroveň řízení v oblasti organizace je dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Škola nemá zpracované záměry v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Účast učitelů na vzdělávacích akcích vychází převážně z jejich zájmu a řídí se nabídkou vzdělávacího centra. I když pro účast ředitel školy vytváří velmi dobré podmínky a umožňuje ji, výrazně učitele pro systematické vzdělávání nemotivuje. Velmi málo využívá cílenou motivaci pedagogů k zavádění náročnějších, ale žádoucích forem a metod práce do výuky. Na

druhou stranu mají učitelé k dispozici ve velmi dobře vybavené knihovně odbornou literaturu, metodické materiály pro jednotlivé výchovy a časopisy. Aktuální tituly jsou pravidelně doplňovány. Pro hodnocení pedagogických pracovníků vytvořil ředitel školy soubor kritérií. Svým zaměřením motivují pedagogy k plnění úkolů nad rámec běžných povinností a zohledňují náročnost v práci.

Ředitel školy je pro zaměstnance autoritou, kterou respektují. Spolu se svým zástupcem se snaží vytvářet kolektiv, který by se aktivně spolupodílel na realizaci stanovených záměrů školy. Pro efektivnější vedení jednotlivých učitelů mu však chybí cíleně a systematicky prováděná kontrolní a hospitační činnost, její důsledné vyhodnocování a využívání pro zpětnou vazbu a sebehodnocení pedagogů.

Vedení a motivování pracovníků školy má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plánovanou kontrolní a hospitační činnost provádí ředitel společně se zástupcem. Cíle stanovené v jejich plánech se zaměřují převážně na plnění povinností pedagogů a naplňování výchovně vzdělávacího programu. U provedených hospitačí není zřejmé, jaký cíl sledovaly. Kvalita výuky není vyhodnocována. Předložené hospitační záznamy byly pouze popisem sledovaných činností, výjimečně se v nich objevilo dílčí hodnocení. Tímto způsobem vedená hospitační činnost neposkytuje vedení školy zpětnou vazbu o naplňování záměrů výchovně vzdělávací koncepce školy. Není tedy ani dobrým podkladem pro hodnocení pracovníků a jejich metodické vedení. Plnění ostatních pracovních povinností zaměstnanců je však vedením školy pravidelně a prokazatelně kontrolováno. V této oblasti mají ředitel i jeho zástupce o zaměstnancích velmi dobrý přehled.

Kontrolní mechanismy realizované školou se zaměřují převážně na plnění základních pracovních povinností, nedostatečně však sledují a vyhodnocují kvalitu vyučovacího procesu. Celkově je úroveň řízení v této oblasti průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy spolu se svým zástupcem mají velmi dobře stanovené základní cíle, které chtějí spolu se svým pedagogickým sborem ve výchovně vzdělávacím procesu dosáhnout. Díky týmové práci a vysokému nasazení se podařilo zbudovat pro žáky i učitele odpovídající prostorové podmínky a zázemí pro výuku. Rozšířením nabídky vzdělávání i pro žáky těžce mentálně postižené a žáky s kombinovaným postižením vychází vedení školy vstřícně i této potřebné skupině dětí. Větší pozornost je však potřeba věnovat kontrolní činnosti přímé výuky a při organizaci vyučování zohledňovat zvýšenou vnímavost žáků s mentálním postižením na přetěžování.

Celková úroveň řízení je dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina a jídelna

Součástí školy je školní družina. Počet zapsaných žáků nepřevyšuje možnou kapacitu. Žáci jsou zde organizováni volně a do plánovaných i spontánních činností jsou zapojováni s ohledem na druh a rozsah postižení. Tráví zde účelně čas až do doby příchodu rodičů nebo

pověřených zákonných zástupců, kteří je odvádějí domů. V plánu práce má vychovatelka zařazeny všechny potřebné činnosti a nechybí ani dostatek pohybových aktivit.

V budově školy je pouze výdejna stravy. Je moderním způsobem vybavená. Většina žáků se zde stravuje pod dozorem vyučujících. Prostory pro stolování jsou velmi pěkné. Obědy jsou přenášeny přes dvůr z mateřské školy. Výdej stravy je přizpůsoben dennímu režimu ZvŠ a PŠ.

Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a, odst. (1) Zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva o činnosti školy
- Přehled pedagogů školy – rozdělení úvazků, přehledy činností a dalšího vzdělávání pedagogů,
- Tématické a individuální vzdělávací plány
- Dotazník řediteli školy, hospitační záznamy
- Hodnocení předpokládaného dalšího rozvoje speciálního školství ve Veselí nad Moravou 1997 – 1999, Speciální školství po roce 2000 ve Veselí nad Moravou
- Koncepční záměry víceleté, Koncepce přípravného stupně pomocné školy, Koncepce pomocné školy, Koncepce praktické rodinné školy, Plán práce školy na rok 1999-2000, Rozvoj školy 1998-1999, tématické plány, plán práce výchovného poradce, minimální preventivní program
- Výkaz o počtu žáků a tříd ve školním roce 1999-2000 ze dne 18.2. 2000, seznamy žáků po třídách

ZÁVĚR

Pro vzdělávání mentálně postižených žáků má škola velmi dobré podmínky.

Kvalitou výuky pracovního vyučování především u starších žáků škola velmi dobře naplňuje své poslání při přípravě žáků na samostatný život, dává jim dostatek příležitostí pro zažívání úspěchu a tím pozitivně ovlivňuje jejich sebehodnocení i vztah k pracovním činnostem. V ostatní výuce však žáci tolik příležitostí k seberealizaci nemají, využívanými metodami a formami výuky se stávají spíše pasivními příjemci poznatků. Metody aktivního učení jsou spíše využívány při výuce žáků s kombinovaným postižením.

Vedení školy se podařilo výrazně zkvalitnit podmínky pro vzdělávání žáků i pro práce pedagogů. Ředitel má velmi dobře formulované cíle výchovně vzdělávací činnosti školy, k jejich naplňování však cíleně nevyužívá všechny prostředky a nástroje. Pozornost je třeba věnovat režimu vyučovacího dne z hlediska přiměřeného zatěžování žáků i pedagogů, stejně tak i naplněnosti tříd.

Celkově je úroveň školy hodnocena jako dobrá.

Škola nemá právní subjektivitu. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány v souladu s jejich přidělením a vzdělávacím programem školy.

Doporučení:

- *upravit začátek výuky tak, aby se žáci měli možnost před první hodinou zklidnit a na hodinu nachystat*
- *jiným rozdělením žáků snížit jejich počty ve třídách*
- *průběžně doplňovat pomůcky*
- *kontrolní a hospitační činnost zaměřit na sledování naplňování výchovně vzdělávacích cílů koncepce školy*
- *zavádět do výuky různé formy aktivního učení, výuku více konkretizovat*

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Vojtová v.r.	.....
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková v.r.	.....
	PaedDr. Petr Zábranský v.r.	.....

V Brně dne 27. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....9. květen 2000.....

Razítko

Mgr. Miroslav Slavík v.r.

.....

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-05-23	122 295/00-11135
Zřizovatel	dtto	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	-